

Kultiviranje

**DENIS
DERK**SERGIO ENDRIGO
I GODINA 1947.
KOJA SE NE VRAĆA

Prošle subote kada se na Pulu stuštila milenijska hladna kiša, u veliku dvoranu Circola, sjedišta Talijanske zajednice, nije se moglo ući. I ne, nije u dvorani gostovao poznati talijanski pisac Claudio Magris (iako je bio i na ovogodišnjem sajmu knjiga i autora), niti je u Pulu došao Umberto Eco, još jedan Talijan koji je prije nekoliko godina baš u Circolu (i s Magrisom) razgovarao sa svojim prevoditeljima iz cijelog svijeta.

Puljani su u svom Circolu slavili uspomenu na Sergia Endrigo, poznatog talijanskog kantautora i njihova sugrađanina. Bio je to emotivni koncert na kojem su gospode u lijepim godinama svojim zvonkim glasovima pjevušile Endrigove hitove, kao što su iste te skladbe sonornijim basovima ponavljali vremeniji Puljani. A tko i od mladih nije čuo onu poznatu skladbu

kako kupite taj album, a svi mi koji smo te subote bili na koncertu u Circolu, dobili smo ga na dar!

A baš ta godina, 1947., mogla je, doduše, u pažljivijeg slušatelja i ljubitelja talijanske kancone iz Endrigove kajdanke i njegova stihotvorstva izazvati i malo zebnje, koju je pulska neumoljiva kiša samo pojačala.

Endrigo, rođen u Puli 1933. godine, morao je rodni grad napustiti baš te opjevane 1947. godine, iz poznatih razloga, pojednostavljeno rečeno, zbog jugoslavenske i Titove politike prema istarskim Talijanima. Otišao je Endrigo, s majkom Claudijom Smergljijom put Venecije i Brindisija... i očito s gorkim osjećajem u dječjačkoj duši. Sergiju je tada bilo četrnaest godina i nije baš dijete, a svoja je sjećanja na pulski odlazak uglazbio u skladbi "1947" koju su na albumu izveli Alessandro Ghersi i nezaobilazni Dario Marušić i za koju je uvijek tvrdio da u njoj nema ni "p" od politike. U to mu je zlosretno izgnaničko vrijeme otac Romeo, samouki tenor i skulptor već mrtav. No, Endrigo je na Monte Giru, kako to piše u tekstu tiskanom na kompaktnoj ploči, 1963. godine obišao očev grob i skulpture izradene očevom rukom.

Endrigo očito nije bio zlopamtilo. Nastupao je u Jugoslaviji, pa i u Hrvatskoj, među ostalim i u Opatiji, Poreču, po Istri, ali i na splitskom festivalu gdje je 1970. godine izvodio skladbu Esada Arnautalića "Kud plovi ovaj brod" na stihove velikog prijatelja Arsena Dedića, a tada je istu pjesmu pjevala i Radojka Šverko. Jednu je kiticu Endrigo otpjevao i na hrvatskom jeziku pa se i to, s pravom, našlo na potresnoj kompaktnoj ploči, koja je na neki način odala počast i svim onim brojnim stanovnicima Pule i Istre koji su nakon Drugog svjetskog rata također morali napustiti svoje rodne gradove, sela, domove...

I sada su se simbolično vratili, pomoću Endrigovih poznatih kancona od kojih je "Canzone per te" 1968. godine osvojila prvo mjesto na festivalu u Sanremu. No, povratak im nije od jučer. Još je 2008. Endrigo dobio i spomenik u Puli.

Pričaju mi u Istri da sve što se tamo pokrene, lako i brzo propadne. No, sajam knjiga nije propao, a poznato je da njeguje kulturu sjećanja i poštovanja različitosti. Pa onda i nije čudno da je i njegova direktorica Magdalena uz Helenu Vodopiju također sudjelovala u projektu Endrigove autorske ploče. Jer poštujući Endrigo (ali i glumicu Alidu Valli po kojoj je nazvano obnovljeno pulsko kinu u središtu grada), Pula poštuje ne samo svoju prošlost i sadašnjost, nego time gradi i budućnost i može, barem što se osviještenosti tiče, poslužiti kao ogledni grad hrvatske stvarnosti.

**Sergio Endrigo
morao je s majkom
napustiti Pulu 1947.
godine, a Puljani
su mu podigli
spomenik i objavili
dvostruki album**

koja se zapravo zove "Larca di Noé", čiji je refren s riječima "partirà, la nave partirà, dove arriverà, questo non si sa..." jedan od najpoznatijih glazbenih motiva svih vremena uz koji mogu brundati čak i oni koji uopće nemaju sluha, a da im to nitko ne zamjeri.

I kao što se tijekom pulskog sajma prije nekoliko godina (i prije padovanskog presađivanja jetre i lukovdolskog Goranova vijenca poezije) sjajno uklopio koncert vrhunskog hrvatskog pjesnika i kantautora Arsena Dedića (i njegovih Gabi i Matije) u zgradi Istarskog narodnog kazališta, tako se i u temu ovogodišnjeg sajma knjiga, a to je bio Mediteran, više nego sjajno uklopila i Endrigova autorska, Mediteranom obilato natopljena večer.

Večer koja je bila samo finale višegodišnjeg projekta za koji su najzaslužniji osviješteni ljudi Edi Cukerić i Mauricio Ferlin, a koji je ovjekovječen i dvostrukim albumom u izdanju Menarta nazvanom "1947 - hommage a Sergio Endrigo". Usput rečeno, sva-